

פרי קודש הילולים

בס"ד | לך לך תשפ"ה | גליון מס' 136 | שנה ג'

דברי תורה נפ"י הספה"ק "קודש הילולים"

רק מי שנעמד בניסיון יכול להוכיח אחרים

הרשעים. כי אם העני יוכיח את העשירים, תוכחתו לא תתקבל, כי יאמרו שאינו מכיר את הנסיון. וכן אם העשיר יוכיח את העני, וכן כולם.

ומכיון שאברהם אבינו היה חפץ בתיקון העולם, הפיץ את דעת ד' והוכיח את בני דורו, היה צריך להתנסות בכל המצבים, כדי שתהא תוכחותיו מתקבלות על לב שומעיהן.

וזהו שאמר, "לך לך, לטובתך ולהנאתך", שתוכל להוכיח את בני האדם ולהפיץ את דעת ד'. כי "כאן אי אתה זוכה לבנים", ר"ל לתלמידים (לקוט ואתחנן תתמא), כי טרם התנסית בניסיון העושר והעוני והכבוד וכ'. (ח"א טו)

תחיית המתים רוחנית בהחזרת הרשעים בתשובה גדולה מתחיית המתים גשמית

הרשעים שנקראו מתים (ברכות יז, ב), להיותם צדיקים הנקראים חיים (שם ע"א).

ואברהם אבינו החיה מתים באופן השני, שהפיץ דעת ד' והחזיר הרשעים מדרך רע לטוב. וזהו שאמר לו הקב"ה, שאת שמו ואת תחיית המתים הרחנית שעל ידו מזכירים קודם להזכרת תחיית המתים הגשמית. (ח"א ל)

רק כאשר ישראל נוהגים כגרים בעולם הזה הם נחשבים ל"זרע אברהם"

בניסיון העוני או נסיון העושר, וכמו שעמד בהם אברהם אבינו ע"ה.

וזהו ביאור הכתוב, "ידוע תדע" שרק אם "כי גר", שישראל יהיו כגרים בעולם הזה, אזי "יהיה זרעך", כלומר ייחשבו לזרעך כמוך, כמו שרצית וחשקת. (ח"א לה, טז)

הבא ליטור מסייעין אותו

התהלך לפני והיה תמים ואתנה בריתי ביני ובינך (בראשית יז, א-ב).

בשלימות, מבלי סיעתא דשמיא. אך מכיון שאמר לו, "ואתנה בריתי ביני ובינך", וכמו שאמר הכתוב (במניח ט"ח) "וזכרות עמו הברית", ודרשו חז"ל (בראשית רבה מט, ב): ילקוט שמעוני, שמאל ב' רמז קסב), שאברהם התחיל והשיית סיעה בידו למול את עצמו, נתישבה דעתו. כי הבין שאינו צריך אלא לפתוח פתח, והבא להיטור מסייעין אותו להגיע לשלימות.

ויאמר ד' אל אברהם לך לך וגו' (בראשית יב, א). פירש רש"י, "להנאתך ולטובתך, שם אעשך לגוי גדול, וכאן אי אתה זוכה לבנים. ועוד, שאודיע טבעך בעולם".

צריך ביאור, וכי אברהם אבינו רדף אחר הכבוד והממון, שהיה מבטיחו זאת. ועוד, למה "כאן אי אתה זוכה לבנים", הלא יש לאל ידו ליתן לו בנים אף כאן.

ונראה לפרש, דיודע שכדי שתתקבל התוכחה על לב השומעים, צריך שגם המוכיח יעמוד באותו נסיון. וכמו שאמרו חז"ל (יומא לה, ב), "הלל מחייב את העניים, רבי אלעזר בן חרסום מחייב את העשירים, יוסף מחייב את

ואגדלה שמך והיה ברכה (בראשית יב, ב).

איתא במדרש (בראשית רבה לט, יא) קובע אני לך ברכה בשמונה עשרה, אבל אין את יודע אם שלי קודמת אם שלך קודמת. א"ר אחויה בשם רבי זעירא, שלך קודמת לשלי, בשעה שהוא אומר מגן אברהם, אחר כך מחיה המתים.

נראה לפרש, כי הנה יש תחיית המתים כמו אליהו ואלישע ויחזקאל שהחיו מתים ממש, ויש "תחיית המתים" רוחנית, שמחזיר בתשובה את

ידע תדע פי גר יהיה זרעך וגו' (בראשית טו, יג).

איתא בשלי"ה הק' (שער האותיות אות ג' גרות, ועיין עוד תורה אור פ"ד, ופ"ה קדושים) על הפסוק (ויקרא כה, כג) "כי גרים ותושבים אתם עמדי", כי מי שהוא כגר בעולם הזה, שידע שהוא עולם חולף, זוכה להיות תושב בעולם הבא. ולהיפך, מי שמתנהג כאילו הוא תושב בעולם הזה, הרי שבעולם הבא יהיה כגר, עכ"ת. כי רק באופן זה יכול אדם לקבל כל מצב שבא עליו ולעמוד בניסיונות, כגון

אמרו חז"ל (נדרים לב, א) "בשעה שאמר הקב"ה לאברהם אבינו ע"ה, התהלך לפני והיה תמים, אחזתו רעדה וכו'. כיון שאמר לו זאתנה בריתי ביני ובינך, נתקררה דעתו".

נראה לפרש הטעם שכאשר אמר לו הקב"ה, "התהלך לפני והיה תמים", אחזתו רעדה, כי במה שאמר לו הקב"ה "התהלך לפני" הבין דהיינו לבדו מבלי סיעתא דשמיא. ומי הוא זה אשר יוכל לזכך את עצמו להיות תמים

"...ואולי אם המצא תמצא איזה דברי אגדה אשר ראוי לאמרם בשבילי, אולי אבנה גם אני בעבורכם..." שם בהקדמה

"וזאת באתי לרשום איזה ליקוטים למען ירוץ הקורא, ולאמר בשבילי איזה דבר בכל שבוע..." קודש הילולים ח"א עמ' ז'

האיך יוכל האדם בכוחות עצמו להגיע למדרגה כזו. ורק כאשר נצטווה, ונאמר לו שהוא צריך רק להתחיל והשי"ת יסייעו, הבין איך אפשר להגיע לכל המדרגות והשלימות, כי אינו צריך כי אם לפתוח פתח כחודו של מחט, והבא ליטרה מסייעין לו.

ובזה אפשר לתרץ את קושיית השלי"ה הק' (פר' לך תורה אור א' בהגיה, וכן הקשה הרא"ם בראשית ט, טה), למה לא מל אברהם אבינו ע"ה את עצמו קודם שנצטווה, והלא קיים את כל התורה כולה (יומא כח, ב, קידושין פב, א), אך לפי הנ"ל אתי שפיר, שאכן השיג בשכלו שצריך למול את עצמו להיות תמים, אך לא הבין

דברי תענוגים

מאת רבינו בנימין וואלף בן רבינו יואל זצ"ל רייכלס אב"ד שאפי, חותנו של רבינו הילל הזקן זצ"ל אב"ד אייבשיץ

אברהם אבינו זכה בארץ כנען אך לא בתבואת הכנענים

ונראה בעז"ה ליישב את הסתירה, שבאמת אברהם כבר זכה בגוף הקרקע של ארץ ישראל, אבל הכנעני והפריזי ירדו לתוכה וזרעו בשדותיה, ורועי לוט היו מרעים בהמותיהם בשדות, בלי לשלם לכנעני את אשר מגיע להם, כדן היורד לתוך שדה חבירו שלא ברשות, שמשלם לו את הוצאותיו, או את השבח אם הוא פחות מההוצאה, כדאיתא בגמרא (בי"מ קא), וכמו שנפסק בשו"ע (חרי"מ סי' שצ"ה).

לכן פירש רש"י, "ולא זכה בה אברהם עדיין", היינו בתבואת השדות, עד שישלם להם. אבל לגבי בני חת, שלא ביקש מהם אברהם כי אם קבר בגוף הארץ, ולא הנאה מגידולי נטיעותיהם, שפיר פירש רש"י, "אם תרצו הריני גר, ואם לאו אהיה תושב ואטלנה מן הדין", כיון שכבר זכה בגוף הקרקע. ודוק וקל להבין, כי נכון בעז"ה.

והיה ריב בין רועי מקנה אברם ובין רועי מקנה לוט והכנעני והפריזי אז יושב בארץ.

פירש רש"י, זיהי ריב, לפי שהיו רועים של לוט רשעים, ומרעים בהמתם בשדות אחרים, ורועי אברם מוכיחים אותם על הגזל. והם אומרים, ניתנה הארץ לאברם, ולו אין יורש ולוט יורשו, ואין זה גזל. והכתוב אומר ויהכנעני והפריזי אז יושב בארץ, ולא זכה בה אברהם עדיין.

והקשה הרא"ם (להלן כג, ד), שדבריו סותרים למה שפירש בפרשת חיי שרה, על מה שאמר אברהם אבינו לבני חת, 'גר ותושב אנכי עמכם תנו לי אחוזת קבר עמכם' (שם), אם תרצו הריני גר, ואם לאו אהיה תושב ואטלנה מן הדין, שאמר לי הקב"ה 'לזרעך אתן את הארץ הזאת', עיי"ש מה שתיירץ.

דברי ברכה מזל טוב לצאצאי רבינו הגה"ק זצ"ל

הרה"ח חנינא צבי פרקש הי"ו ולחתנו הרה"ח אברהם יעקב הלוי ליבוביץ הי"ו לרגל נישואי הנכד-הבן החתן מאיר משה הלוי ני"ו עב"ג הכלה תחי' בת הרה"ח משה האפמאן הי"ו

הרב אברהם אליעזר הוס הי"ו ולבנו הרה"ח יצחק הי"ו לרגל נישואי הנכדה-הבת עב"ג החתן יוסף דוד ברנדויין ני"ו בהרה"ח אברהם הי"ו

הרב אברהם אליעזר הוס הי"ו ולחתנו הרה"ח ירמיהו אהרן גרוס הי"ו לרגל אירוסיה הנכד-הבן החתן צבי ני"ו עם הכלה תחי' בת הרה"ח אהרן צבי פרנקל הי"ו

יהי רצון שיזכו לרווחת מכל יוצ"ח רב תענוג ונחת דקדושה לתפארת אבות, הם וכל משפחתם, ויתקיים בהם במהרה "בגלל אבות תושיע בנים ותביא גאולה לבני בניהם", אמן.

לעילוי נשמת

הרה"ח ישראל מרדכי ב"ר יצחק ביקסנשפנר ז"ל נלב"ע י' מרחשון תשפ"ד תיזכר לעד זכותו בהיותו מעמודי התווך של הוצאת הספה"ק 'קודש הילולים' לאור עולם ת נ צ ב ה

לעילוי נשמת

הרה"ח בנימין אריה ב"ר יום טוב גנץ ז"ל נלב"ע ל' תשרי תש"ו מרת רבקה ב"ר אליעזר צבי (קראוס) כרמלי ע"ה נלב"ע ט' מרחשון תש"ן הרה"ח הילל יחיאל ב"ר אליעזר פולק ז"ל נלב"ע י"ב מרחשון תשע"ב ת נ צ ב ה

עם התחלתה של שנה חדשה הננו לבקש שוב מבעלי השמחה מצאצאי רבינו זצ"ע להודיע למערכת על שמחתם, כדי שנוכל להודיע על כך לכל קוראי הגליון.

מי שמעוניין שמקום וזמן החתונה יפורסמו בגליון, מתבקש לשלוח מראש את ההזמנה לכתובת המערכת. ונזכה תמיד לברך ולהתברך בשמחות.

כמו כן דרושים רכזים מכל ענף במשפחה לשם שמירת והרחבת הקשר בין כל ענפי הצאצאים.

נא להתפלל וללמוד לזכות הרה"ח יואל בן חוה גיטל הי"ו לרפואה שלימה במהרה בתוך שאר תולי ישראל

"עיקר כיבוד אב ואם לעשות רצון אבינו שבשמים כי זה נחשב לאבות כאילו המה עושים, והעיקר לקבוע עתים בכל יום ויום לתורה..." (שם)

"...מי שזכה להיות לו בנים וחתנים צדיקים וכו' המעשים שלהם יהיו לו למשען בעולם הבא וכו' ואין לנו חסד גדול מזה..." (קודש הילולים בהקדמה)